

Powstanie 1-szej Polskiej Dywizji Pancерnej

Powstanie Pierwszej Polskiej Dywizji Pancерnej jest ściśle związane z postacią generała Stanisława Maczka.

Już w 1918 roku zorganizował on kompanię “lotną” na podwodach, z braku samochodów, aby zwiększyć szybkość działania i oszczędzić energię ludzką. Jego “baon szturmowy” na wozach brał udział w walkach o Lwów. Wreszcie w 1938 roku spełniło się marzenie generała – został on dowódcą zmotoryzowanej 10 brygady kawalerii, którą dowodził w wojnie obronnej Polski w 1939 roku.

Wrzesień 1939 roku utwierdził go w przekonaniu, że powodzenie w tej wojnie zależy od szybkości i siły działania. Myśli jego koncentrowały się wokół utworzenia, z prawdziwego zdarzenia, polskiej dywizji pancерnej. Przez Węgry przedostaje się do Francji i rozpoczyna żmudną pracę nad zorganizowaniem 10 brygady kawalerii pancерnej, której główny trzon stanowili jego byli żołnierze. Brygada, choć jeszcze niedostatecznie wyposażona w środki techniczne, bierze czynny udział w walce w obronie Francji, a po jej kapitulacji zostaje częściowo ewakuowana do Anglii.

Generał Maczek, po wielu trudnościach, drogą okrężną przez Algierię, przybywa do Szkocji, gdzie kontynuował starania o powstanie dywizji pancерnej.

Wreszcie w **dniu 26 lutego 1942 roku** otrzymał rozkaz od Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych, generała Sikorskiego i przystąpił do organizowania nowej, już nie brygady, lecz dywizji pancерnej. W skład dywizji wchodziłi ochotnicy napływający z całego świata i żołnierze, którzy brali udział w walkach o Francję oraz ze Środkowego Wschodu, z wojska polskiego, wyprowadzonego przez generała Andersa z Rosji. Najbogatszym źródłem uzupełnień byli Polacy wprost z armii niemieckiej, do której przemocą byli zabrani, po wcieleniu zachodniej części Rzeczypospolitej Polskiej do Rzeszy niemieckiej.

Pierwsza Dywizja Pancerna w pełni wyposażona w nowoczesny sprzęt bojowy, pod jego dowództwem rozpoczęła zwycięski marsz przez Francję, Belgię, Holandię do Niemiec, kończąc swój szlak wojenny w Wilhelmshaven.

W 1947 roku została zdemobilizowana.

Dywizja Pancerna generała Maczka była nie tylko “pierwszą” z nazwy, ale również pierwszą dywizją pancerną w Wojsku Polskim.

Het ontstaan van de 1ste Poolse Pantserdivisie

Het ontstaan van de 1ste Poolse Pantserdivisie is nauw verbonden met de naam van generaal Stanislaw Maczek.

Al in 1918 organiseert hij een “vliegende” compagnie om met wagens en paarden, dit vanwege het gebrek aan auto’s, om de snelheid van actie te vergroten en om zoveel mogelijk energieverbruik door mensen te besparen. Zijn “stormtroepen”, bestaande uit wagens getrokken door paarden, nemen deel aan de gevechten rondom Lwow. In 1938 wordt de droom van generaal Maczek waar. Hij wordt benoemd tot bevelhebber van de 10de cavaleriebrigade en commandeert deze brigade tijdens de verdediging van Polen in 1939.

Na september 1939 raakt hij ervan overtuigd dat het succes in een oorlog afhankelijk wordt van snelheid, actie en kracht. Zijn gedachten raken gefixeerd op het oprichten van een Poolse pantserdivisie. Na zijn tocht uit Polen via Hongarije naar Frankrijk begint hij met een reorganisatie van de 10de cavaleriebrigade, hoofdzakelijk bestaand uit Poolse militairen. Deze brigade neemt, hoewel onvoldoende met technische middelen uitgerust, actief deel aan de verdediging van Frankrijk en na de capitulatie van Frankrijk wordt de brigade gedeeltelijk naar Engeland geëvacueerd.

Generaal Maczek komt, na een omweg met veel moeilijkheden, via Algerije in Schotland aan alwaar hij blijft strijden voor oprichting van een Poolse pantserdivisie.

Uiteindelijk, **op 26 februari 1942**, krijgt hij opdracht van de opperbevelhebber van de Poolse Strijdkrachten, generaal Sikorski, om geen pantserbrigade maar een pantserdivisie op te richten. Deze pantserdivisie wordt samengesteld uit Poolse vrijwilligers uit de gehele wereld.

Poolse militairen die hebben gevochten in Frankrijk, het Midden-Oosten of met generaal Anders uit Rusland zijn meegekomen. Tevens bestaat een rijke bron voor aanvulling uit Poolse militairen die verplicht werden om in het Duitse leger dienst te nemen na de verovering van het westelijke gedeelte van Polen door het Duitse Rijk.

Deze 1ste Poolse pantserdivisie wordt volledig uitgerust met moderne wapens en manschappen en onder het bevel van generaal Maczek begint in 1944 de divisie aan een zegetocht vanuit Frankrijk via België en Nederland naar Duitsland. De “bevrijdingsroute” van de 1ste Poolse pantserdivisie eindigt uiteindelijk in 1945 bij de Duitse stad Wilhelmshafen.

In 1947 wordt de 1ste Poolse pantserdivisie gedemobiliseerd.

De 1ste Poolse Pantserdivisie van generaal Maczek was niet alleen uit naam zijn “eerste” divisie maar ook de allereerste pantserdivisie van de Poolse strijdkrachten.

THE ORIGINS OF THE 1ST POLISH ARMoured DIVISION

The commissioning of the 1st Polish Armoured Division is closely associated with the name of General Stanislaw Maczek.

As early as 1918 General Maczek had already set up a “flying company”, because of the lack of motorised transportation he used horse-power to increase speed and, as far as possible, to conserve the energy of his troops. His “storm troops” using horse-powered carriages saw action in the fighting around Lwow.

In 1938 General Maczek’s dream became a reality. He was appointed commanding officer of the 10th Cavalry Brigade and continued to hold this position during the defence of Poland in 1939.

After September 1939 he became convinced that success in war depended on speed, action and strength. He focused his thoughts on the setting up of a Polish armoured division. Subsequent to his flight from Poland, a journey which took him through Hungary to France, he began reorganising the 10th Cavalry Brigade, which consisted mainly of Polish troops. Despite lack of technical resources this brigade featured in the defence of France and after the capitulation most of the troops in the brigade were evacuated to England. Following a difficult and circuitous route, by way of Algeria, General Maczek eventually arrived in Scotland, where he continued to press for the formation of a Polish armoured division.

Finally, on 26th of February 1942, he received instructions from General Sikorski, the Polish supreme commander, to set up a full armoured division manned by Polish troops from various backgrounds:

Polish volunteers who came from all over the world.

Polish regular troops who had been fighting in France and the Middle-East, or indeed who had come with General Anders from Russia.

Another rich source of man-power was those Polish troops who had been coerced into fighting in the German army after the invasion of Western Poland. When the advancing allied armies forced the surrender of these German divisions, in both Western Europe and North Africa, the Polish troops serving in them, joined their countrymen in the 1st Polish Armoured Division, and fought on the allied side.

The division was fully equipped with modern weapons.

The troops, under the command of General Maczek, began a victorious march, which led them from France, through Belgium and the Netherlands, on to Germany.

The “Liberation Route” of the 1st Polish Armoured Division finally ended at the German city of Willemschafen in 1945.

In 1947 the 1st Polish Armoured Division was demobilised.

The 1st Polish Armoured Division led by General Maczek was not only his “first” division but indeed the very first armoured division in the Polish army.